

Vår ref.
EI/SF

Stockholm
2021-08-12

Remissvar för Upphandlingsmyndighetens ”Förslag till hållbarhetskriterier för cirkulära massor och fyllnadsmaterial” - diarienummer: UHM-2021-0077

Övergripande synpunkter

Maskinentreprenörerna Sverige (ME) arbetar för ökad hållbarhet vid anläggningsentreprenader. Därför vill vi ge synpunkter på Upphandlingsmyndighetens ”Förslag till hållbarhetskriterier för cirkulära massor och fyllnadsmaterial”.

UHM har en viktig roll för att effektivisera krav i upphandlingar. Om fler beställare använder likartade kravmodeller gynnas konkurrensen, då förenklingar medför att fler aktörer kan vara med och lägga anbud. Här kan beställarnätverk spela en viktig roll. I sammanhanget vill ME poängtera hur viktigt det är att de krav som ställs i upphandlingar är relevanta, mätbara och att det är tydligt hur de ska följas upp.

ME ser positivt på ambitionen att tydliggöra behovet och utformningen av en massdispositionsplan för att maximera återanvändning av massor och minimera deponi. Att UHM lyfter upp att massdispositionsplan ska genomföras i projekteringsstadiet ser ME som en stor fördel. Massdispositionsplanen är även ett mycket viktigt instrument för att samverka mellan beställare och alla entreprenörer för en effektiv hantering av överskottsmassor, istället för att ansvaret skjuts nedåt i entreprenadleden.

Det är dock otydligt hur dessa krav ska värderas vid upphandling eftersom det inte finns något incitament i vare sig pengar eller koldioxidutsläpp att räkna in vid anbudsgivning. Det framgår inte hur beställaren ska använda och värdera klassningarna ”*mycket bra, bra och icke önskvärd hantering*”. Otydlighet i förfrågningsunderlag försvårar möjligheten att beräkna anbud för de företag ME företräder. Det kan i förlängningen leda till försämrade konkurrens och därmed fördyrade projekt.

Trafikverket, som är en stor beställare av projekterings- och entreprenadtjänster, föreskriver att massor inte bör tillfalla entreprenören. ME anser att användbara schaktmassor kan tillfalla entreprenören. Det bygger dock på att entreprenören i ett tidigt skede, helst redan vid anbud, har kännedom om de markförhållanden som råder och därav kan dra slutsatser om användbarheten av de massor som uppstår.

Avfallslagstiftningen definierar schaktmassor som avfall när det finns ett behov av att göra sig av med dem, dvs ett kvittblivningsintresse. Överskottsmassor av Fall B är per definition ett avfall vilket UHM inte tydligt nog belyser. Det är viktigt att även förorenade massor hanteras till fullo inom massdispositionsplanen om risk finns att sådana förekommer inom projektet. Om de inte går att återvinna på något sätt ska mottagningsplatser för deponi planeras redan i projekteringsstadiet.

ME vill slutligen kommentera referensen till Trafikverkets skrivningar (s.6, 10 och 15) som insinuerar att massor hanterade av entreprenörer dumpas olagligt. Det är ett olyckligt synsätt på de företag som upphandlas och utför arbetet. ME och dess medlemmar strävar efter att bli en aktiv del i övergången mot ett hållbart byggande. Varje dag arbetar våra medlemmar för att förbättra sin verksamhet och hitta innovativa lösningar för sina kunder.

ME saknar även en konsekvensberedning av förslaget, som beskriver vilka positiva och negativa effekter som är att vänta då kravet på en massdispositionsplan införs.

ME är tillgängliga för er återkoppling och deltar gärna i eventuella framtida forum för att belysa klimatkrav vid upphandling ytterligare.

Med vänlig hälsning
Maskinentreprenörerna

Maskinentreprenörerna (ME) är bransch- och arbetsgivarorganisationen för maskinentreprenörer. ME företräder och stödjer medlemmarna och arbetar för branschens utveckling. Vi verkar för fri företagsamhet och en sund marknadsekonomi och bevakar och påverkar bransch- och arbetsmarknadspolitiska frågor.

ME är remissinstans i branschaktuella ämnen och är en del av Svenskt Näringsliv. ME har drygt 4 000 medlemsföretag (både stora och små) med 20 000 medarbetare. Medlemsföretagen utvecklar genom sina tjänster samhällets infrastruktur. Företagen syns varje dag när de utför sina uppdrag för stat, kommun, företag och privatpersoner.